

ΥΠΟΜΝΗΜΑ-ΕΙΣΗΓΗΣΗ

1. ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Όπως είναι ευρύτατα γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 Ν. 4387/2016, καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της εθνικής σύνταξης. Για πρώτη φορά εισήχθη στην κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία, όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού της συνταξιοδοτικής παροχής (και, ειδικότερα, της εθνικής σύνταξης), η απόδειξη της νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, ορίστηκε ότι, για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40 ετών διαμονής στην Ελλάδα μεταξύ του 15ου έτους της ηλικίας και του έτους που συμπληρώνεται το κατά περίπτωση όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης λόγω γήρατος ή το έτος υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται κατά 1/40.

Είμαστε Βορειοηπειρώτες που εισήλθαμε στην Ελλάδα μετά το 1990 και ορισμένοι εξ' ημών είμαστε κάτοχοι του Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο), ενώ άλλοι εξ' ημών είναι κάτοχοι αδειών παραμονής (ως σύζυγοι Ελλήνων/Ελληνίδων), οι οποίες μάλιστα εκδόθηκαν πολύ αργότερα από την είσοδό μας στη χώρα. Μάλιστα για ορισμένους εξ' ημών, οι οποίοι δεν είμαστε κάτοχοι Ε.Δ.Τ.Ο, αλλά τακτοποιηθήκαμε με άδειες παραμονής, ως σύζυγοι Ελλήνων/ίδων κ.λπ., οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στο παρελθόν ζητούσαν από εμάς τους ενδιαφερόμενους, στα πλαίσια εκκρεμούς αιτήματος πολιτογράφησης, την προσκόμιση Ε.Δ.Τ.Ο. συγγενικών μας εξ αίματος προσώπων (γονείς, αδέρφια, κλπ.), προκειμένου να διαπιστώνεται η ομογενειακή μας ιδιότητα. Σημειωτέον ότι, για την εγγραφή μας σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα (νυν ΕΦΚΑ), εκτός των δικαιολογητικών που απαιτούνται για τους Έλληνες πολίτες, πρέπει απαραίτητως να προσκομίζουμε φωτοαντίγραφο ειδικού δελτίου ταυτότητας σε ισχύ ή/και φωτοαντίγραφο άδειας παραμονής σε ισχύ ή βεβαίωση έκδοσης αυτής.

Η θέσπιση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 7 Ν. 4387/2016 (και των συνακόλουθων ερμηνευτικών εγκυκλίων του ΕΦΚΑ) δημιουργεί δυστυχώς τις προϋποθέσεις για μια κατάφωρα άδικη κοινωνικοασφαλιστική μεταχείρισή μας, ληφθέντος υπόψη του γεγονότος ότι για τη “νομιμοποίησή” μας στην Ελλάδα, ο κρατικός μηχανισμός δεν ακολούθησε μια ενιαία γραμμή, αλλά “εφηύρε” δύο εναλλακτικούς τρόπους, ήτοι την έκδοση του Ε.Δ.Τ.Ο και, ακολούθως, της άδειας παραμονής, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν δύο διαφορετικές “ταχύτητες”, ως προς την απόδειξη της νομιμότητας της διαμονής και παραμονής μας στην Ελλάδα. Η καθιέρωση του διττού τρόπου “νομιμοποίησής” μας, σε συνδυασμό με τη νομοθετικώς επιβαλλόμενη υποχρέωσή μας, όπως αυτή ρητώς ορίστηκε στο άρθρο 7 του Ν. 4387/2016, να προσκομίσουμε βεβαίωση νόμιμης διαμονής από την αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για την

απονομή της συνταξιοδοτικής μας παροχής, θίγει υπέρμετρα και βάνουσα τα κοινωνικοασφαλιστικά μας δικαιώματα, αφού ο πραγματικός χρόνος παραμονής μας στην Ελλάδα δεν συμπίπτει, σε καμία περίπτωση, με το χρόνο που τελικώς υπολογίζεται από τα αρμόδια Τμήματα Συντάξεων του ΕΦΚΑ.

Με άλλα λόγια, η καθυστερημένη, μετά την εισόδου μας στη χώρα, έκδοση του Ε.Δ.Τ.Ο για ορισμένους εξ ημών και η ακόμη πιο αργοπορημένη έκδοση άδειας παραμονής για τους υπολοίπους, σε συνδυασμό με την υποχρεωτική με το Ν. 4387/2016 προσκόμιση βεβαίωσης νόμιμης διαμονής, για την έκδοση της οποίας δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη ο χρόνος έκδοσης του Ε.Δ.Τ.Ο ή λαμβάνεται υπόψη η πολύ μεταγενέστερη (της εισόδου μας στη χώρα) άδεια παραμονής, μειώνει καίρια και παρανόμως το ποσό της εθνικής μας σύνταξης, αφού ουδόλως αντικατοπτρίζει τον πραγματικό χρόνο διαμονής μας στην Ελλάδα. Με τον τρόπο αυτό, ανατρέπονται βιαίως ασφαλιστικές προσδοκίες επί σειρά ετών και οδηγούμαστε στην οικονομική εξαθλίωση, αφού ήδη το ένα εκ των δύο (εθνική-ανταποδοτική) τμημάτων της συνολικής συνταξιοδοτικής μου παροχής ουσιαστικά εκμηδενίζεται. Επί της ουσίας, η επί πολλά έτη αδυναμία ή και αδιαφορία του κρατικού μηχανισμού να προβλέψει εξ αρχής έναν ενιαίο και αξιόπιστο τρόπο απόδειξης της εισόδου μας στη χώρα, αλλά και της νόμιμης διαμονής-παραμονής μας, υιοθετώντας ως “ημίμετρα” αρχικώς το Ε.Δ.Τ.Ο και, εν συνεχεία, την άδεια παραμονής, προκαλεί σήμερα σε εμάς (με την έκδοση του Ν. 4387/2016) ανεπανόρθωτη βλάβη στα κοινωνικοασφαλιστικά μας δικαιώματα για τη λήψη μιας δίκαιης και αξιοπρεπούς συνταξιοδοτικής παροχής, η οποία να αντικατοπτρίζει με αντικειμενικό και αδιάψευστο τρόπο την πραγματική παρουσία μας στην Ελλάδα και να είναι ανάλογη των εισφορών που έχουμε καταβάλει όλα αυτά τα έτη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΛΟΓΟΥΣ, ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ:

1. τη θέσπιση του κριτηρίου των 30 (αντί των προβλεπόμενων 40 εκ του Ν. 4387/2016) ετών διαμονής στην Ελλάδα με εναρκτήριο έτος, το έτος πραγματικής εισόδου στη χώρα, όπως τούτο θα αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο και νόμιμο αποδεικτικό μέσο. Λόγω των ανωτέρω περιγραφεισών διαφορετικών “ταχυτήτων” νομιμοποίησης τη δεκαετία 1991-1999, η αποδεδειγμένη επικόλληση ενσήμων σε ασφαλιστικό φορέα ασφάλισης θα πρέπει να λογίζεται, εν προκειμένω, ως αμάχητο τεκμήριο έναρξης της μόνιμης και νόμιμης παραμονής των Βορειοηπειρωτών στη χώρα.
2. για την περίοδο 1991-1998 στην οποία οι Βορειοηπειρώτες ήταν σε κατάσταση ανοχής και ασάφειας μονιμότητας και νομιμότητας ζητάμε την αναγνώριση αυτών των χρόνων και προσμέτρηση στα χρόνια μόνιμης και νόμιμης παραμονής στη χώρα. Για το λόγο αυτό, όπως εξάλλου συμφωνήσαμε έχει προγραμματιστεί συνάντηση στο Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως για την διευθέτηση, τον συντονισμό και την συνεργασία με το Υπουργείο σας για την επίλυση του ζητήματος αυτού.

3. Ζητάμε σε όσους είναι ασφαλισμένοι από το 1991-1992 , από το πρώτο ένσημο τους να θεωρούνται μόνιμοι και νόμιμοι στην χώρα.

4. την αναδρομική επέκταση της ρύθμισης των 30 ετών διαμονής στην Ελλάδα σε όλους ανεξαιρέτως τους Βορειοηπειρώτες, οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν από 12/05/2016 (ημερομηνία ισχύος του Ν. 4387/2016) και μετά, με αυτόματη τροποποίηση/αναπροσαρμογή των ήδη εκδοθεισών αποφάσεων συνταξιοδότησης, ως προς το σκέλος του υπολογισμού της εθνικής σύνταξης, σύμφωνα με τα ως άνω εκτεθέντα.

2. ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ

Το επίδομα, όπως είναι γνωστό, χορηγείται στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, εφόσον όμως πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α. Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από 360€. Αν η σύνταξη αυτή ή παροχή από δημόσιο φορέα που λαμβάνουν είναι μικρότερη από το επίδομα των 360€, δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού της σύνταξης ή παροχής που λαμβάνουν από το επίδομα. Σε περίπτωση μεταβολής του ποσού της σύνταξης ή της παροχής που λαμβάνουν από το εξωτερικό ή την Ελλάδα, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να το δηλώσουν αμέσως, προκειμένου να τροποποιηθεί αναλόγως το ποσό του επιδόματος. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή από οποιοδήποτε φορέα του εξωτερικού, η νομισματική ισοτιμία λαμβάνεται υπόψη την 1η εργάσιμη ημέρα του έτους κατά τη χορήγηση, την επαναχορήγηση ή την τροποποίηση του ποσού της παροχής που λαμβάνουν από τον αρμόδιο για την καταβολή αυτής φορέα, λόγω αλλαγής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από τον φορέα του εξωτερικού.

γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα 15 συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή 15 έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα 10 συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής.

Για τους δικαιούχους Βορειοηπειρώτες, έχει ψηφισθεί τροπολογία, κατά την οποία δεν ισχύει η περίπτωση γ', **όμως ακόμη δεν έχει τεθεί σε ισχύ**, με αποτέλεσμα πολλοί δικαιούχοι να μην δύνανται να εισπράξουν την εν λόγω παροχή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΛΟΓΟΥΣ, ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ:

1. Την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης, σύμφωνα με την οποία θα ορίζεται ρητώς και απερίφραστα ότι δεν θα απαιτείται από τους ανασφάλιστους υπερήλικες Βορειοηπειρώτες να διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα για δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται ότι το ποσό του επιδόματος δεν θα καταβάλλεται ανάλογα με τα έτη διαμονής στη χώρα.
2. Προτείνουμε το επίδομα αυτό να το λαμβάνουν και οι Βορειοηπειρώτες που μένουν μόνιμα στην Βόρεια Ήπειρο γιατί σε αντίθετη περίπτωση θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τα πατρίδα εδάφη και αυτό θα είναι καταστροφικό για την εθνική ελληνική μειονότητα.
3. Ζητάμε κάποιους όροι και προϋποθέσεις του προηγούμενου νόμου, που είναι απαγορευτικοί για να λάβει κάποιος το επίδομα του υπερήλικα ανασφάλιστου, να ξανά εξεταστούν με πιο ευνοϊκούς όρους.

3. ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Να εξεταστεί ο τρόπος χορήγησης των αναπηρικών επιδομάτων στους Βορειοηπειρώτες με ίσους όρους με όλους τους Έλληνες πολίτες και να καταργηθούν οι γραφειοκρατικές πράξεις που ζητά διάφορα δικαιολογητικά έγγραφα από το αλβανικό δημόσιο.

4. ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΕΚΝΩΝ

Να εξεταστεί ο τρόπος της χορήγησης των επιδομάτων των τέκνων στους Βορειοηπειρώτες ανεξαρτήτως του τόπου γέννησης τους και του τόπου φοίτησης τους.

Για την Δ.Ε.Ε.Ε.Μ ΟΜΟΝΟΙΑ
Αντιπρόεδρος Γεώργιος Τζομάκας

Επιτροπή Συνταξιούχων Βορειοηπειρωτών
Πρόεδρος Λεονάρδος Ταμπάκος